

Strategi for arealanvendelse

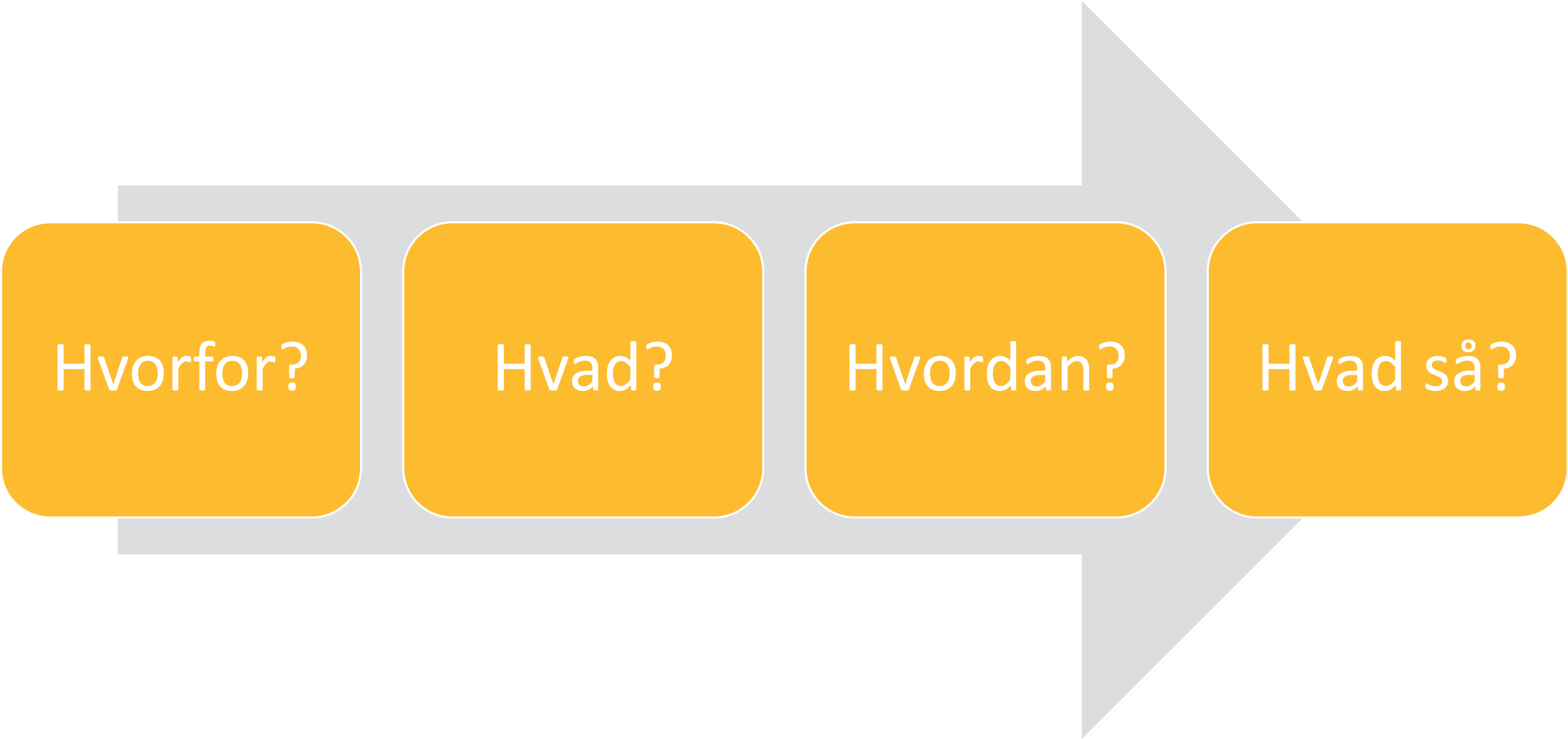
- Ikast-Brande Kommune frem mod 2050

Natur og Miljø

13. maj 2025

Marie Lyster Nielsen og Anne Jul Kristensen

Hvorfor?

Hvad?

Hvordan?

Hvad så?

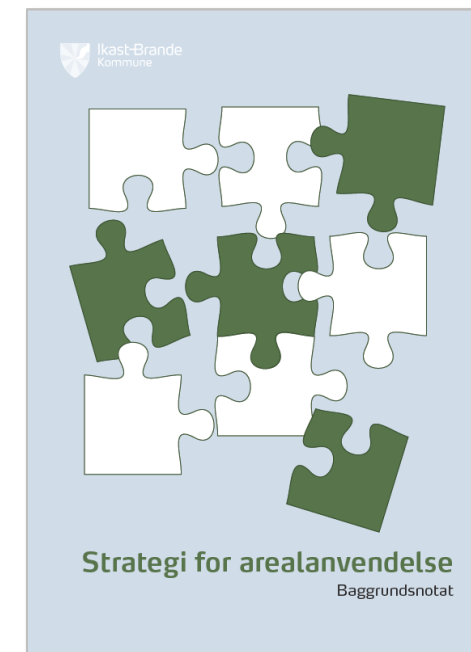
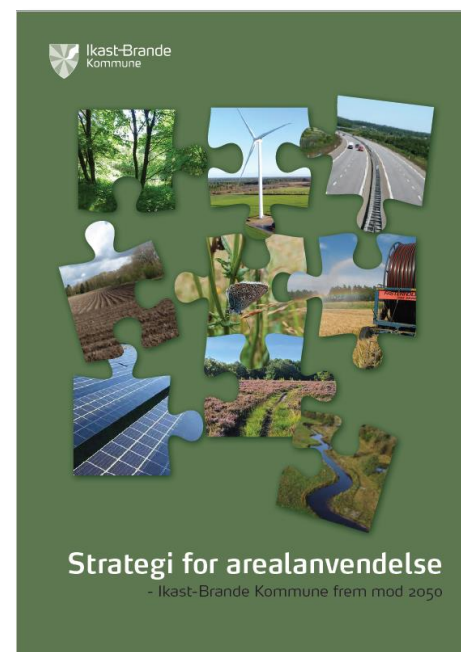
Formål med strategien

- Kortlægge potentialerne
- Helhedsorienteret planlægning
- Klar prioritering af arealerne
- Høste mest mulig synergi
- Sikre plads til opfyldelse af nationale mål

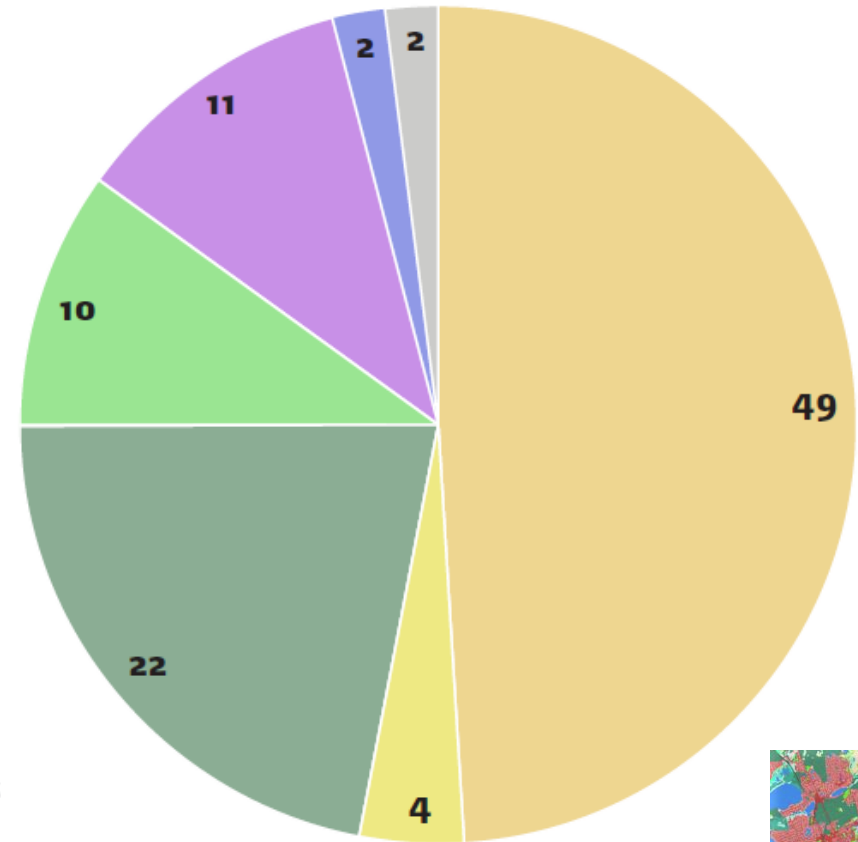
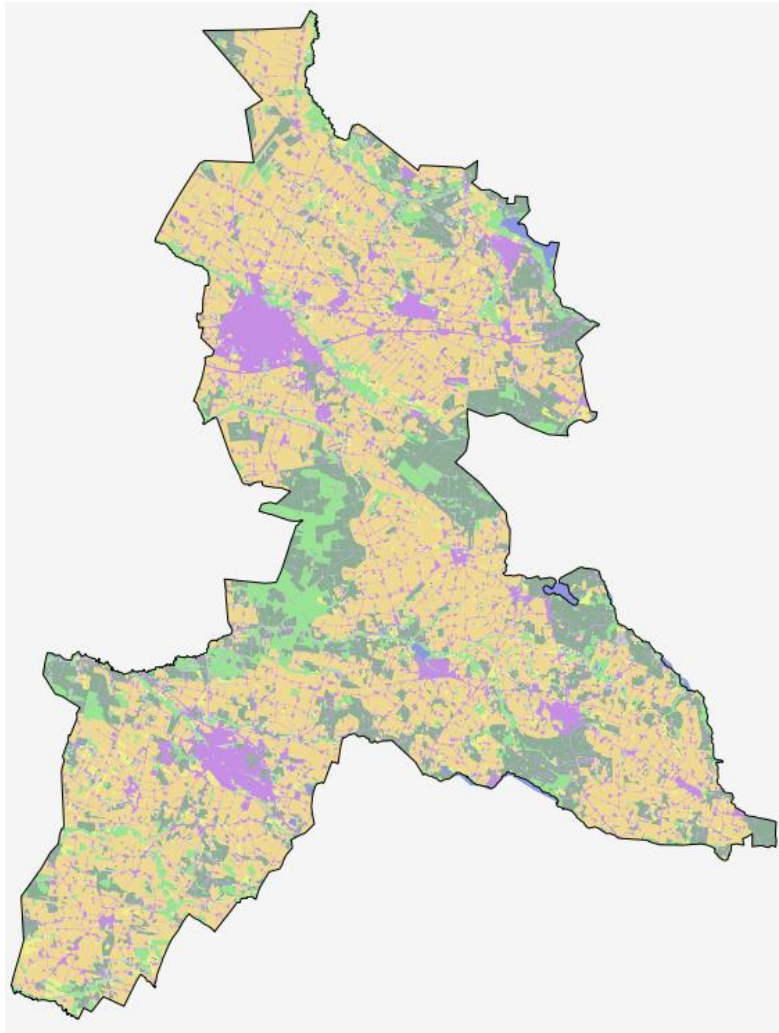
Strategiens indhold

- Indledning
- Arealanvendelsen i Ikast-Brande Kommune
- Målsætninger og strukturkort
 - Helhedsplanlægning
 - Landbrugsarealer
 - Natur
 - Lavbundsarealer
 - Drikkevand
 - Skov
- Synergier og konflikter
- Illustrationer
- Veje til realisering
- Baggrundsnotat

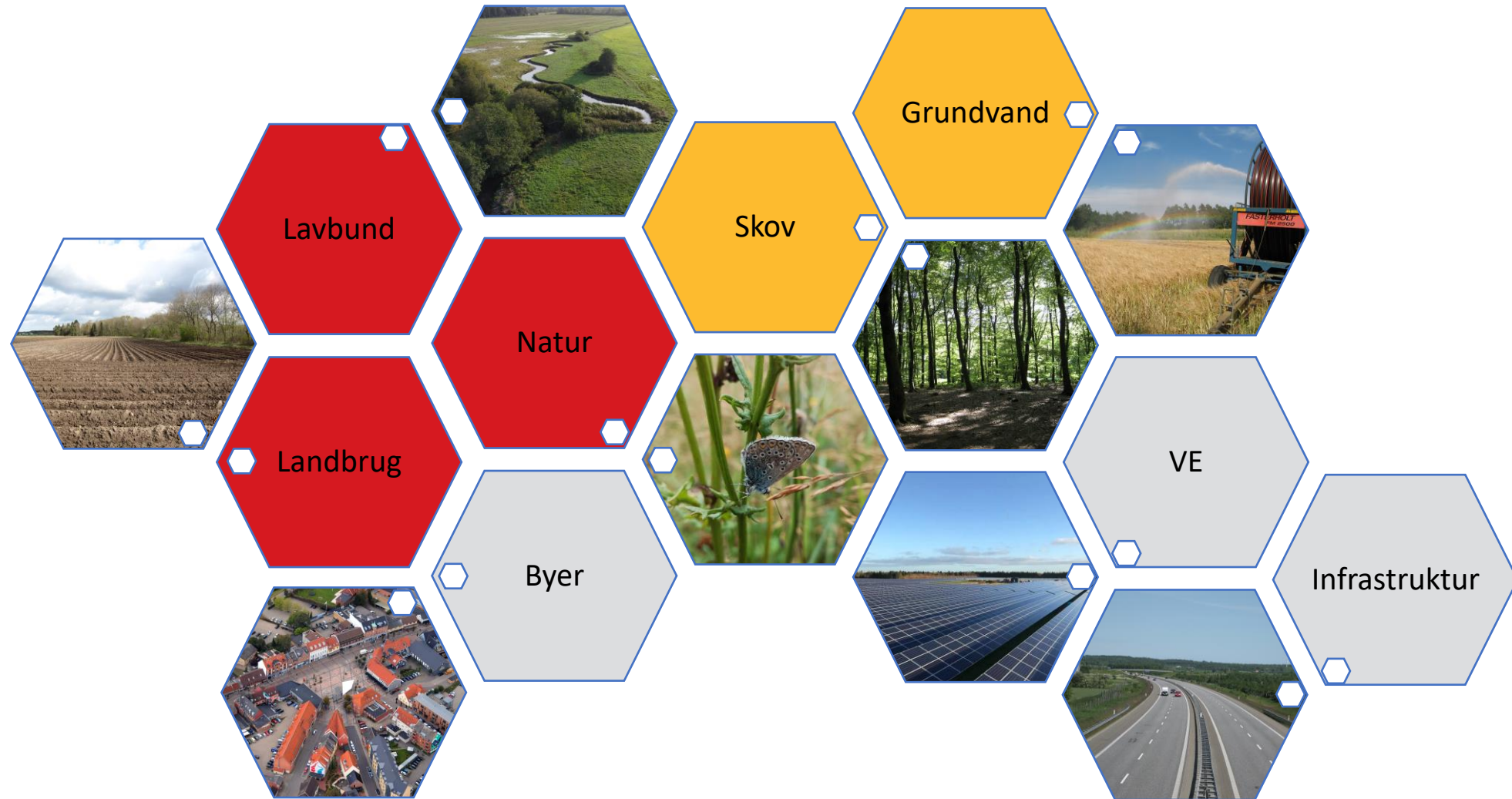

<http://ikast-brande.dk/strategiforarealanvendelse>

Arealanvendelsen nu

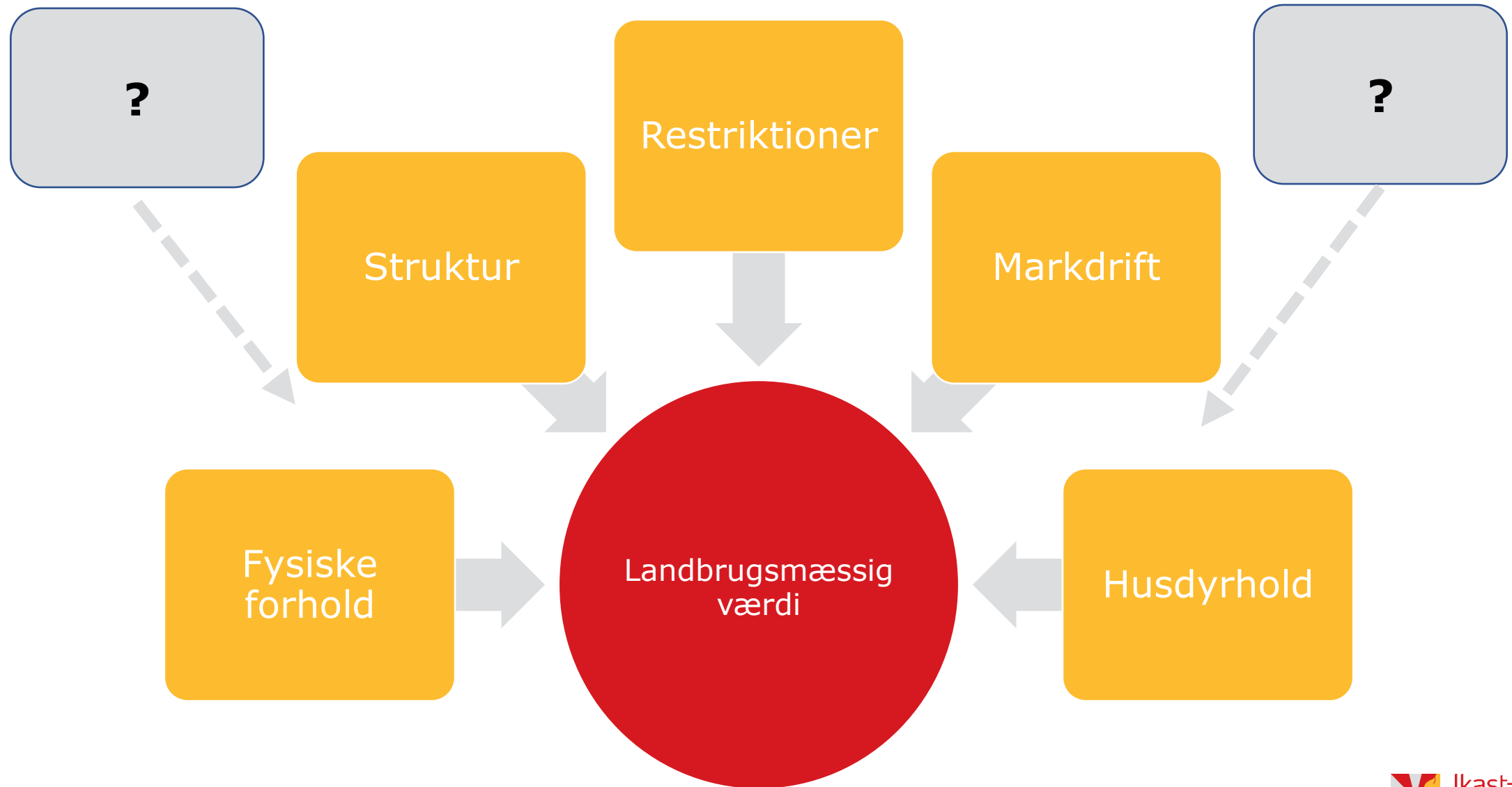
Fokus

Hvor skal landbruget være?

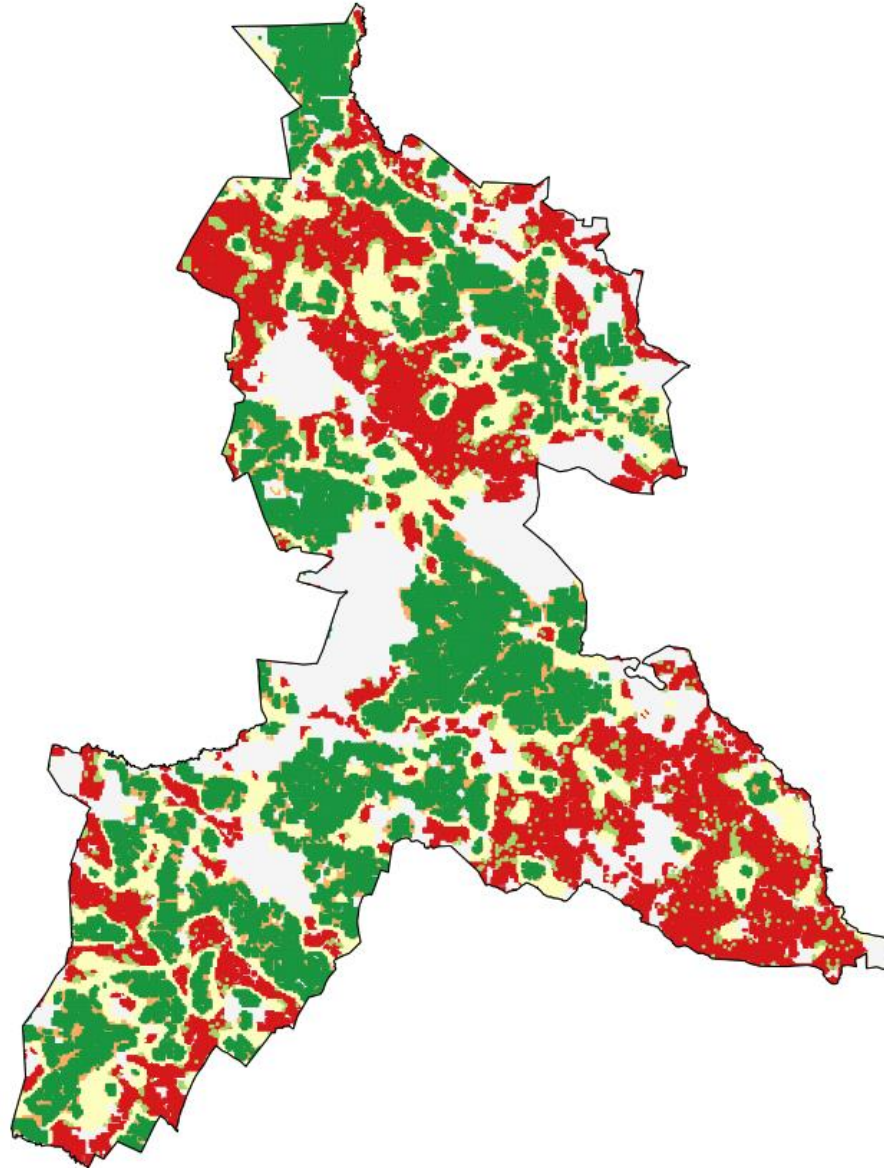
Hvad er god landbrugsjord?

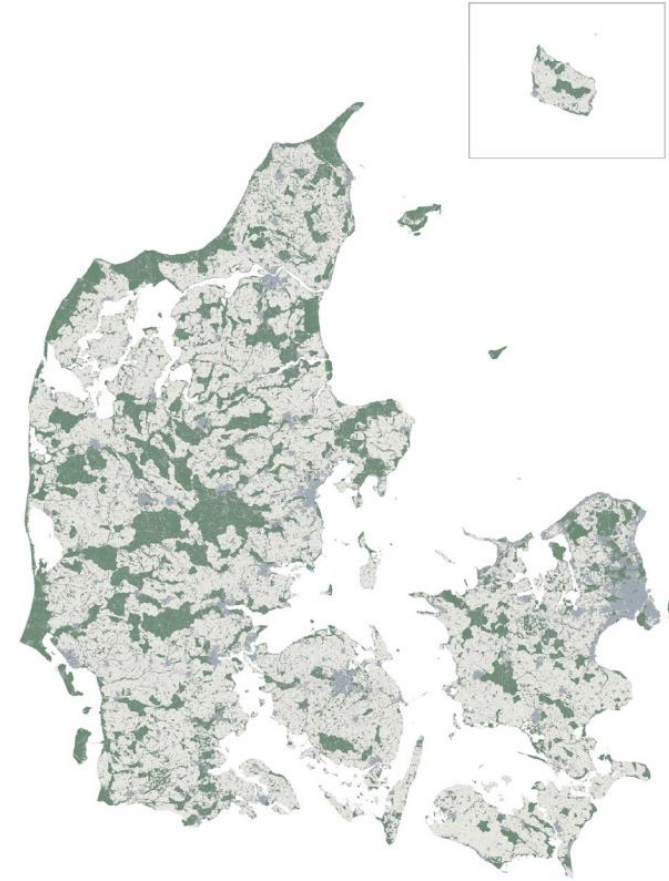
Model: Landbrugsmæssig værdi

Gruppe	Tema	Point
Fysiske forhold	Lerjord (JB-klasse >4 og <> 11)	Positiv
	Sandjord (JB-klasse <=4)	Neutral
	Humus (JB-klasse =11)	Neutral
	Over 6 % kulstofindhold	Negativ
	Mellem 3 og 6 % kulstofindhold	Negativ
Restriktioner	Områder hvorpå der er lavet indsatsplan for vandindvinding	Negativ
	Boringsnære beskyttelsesområder	Negativ
	Natura 2000-områder	Negativ
	10 meters buffer omkring beskyttede vandløb	Negativ
	Beskyttet natur	Negativ
	Nitratfølsomme indvindingsområder	Negativ
	Sø-oplande med skærpede fosforgrænser	Negativ
	Råstofområder	Negativ
	Kvælstofretention	Negativ
Struktur	Andel af arealet der er i brug til landbrugsdrift	Positiv
	Andel af arealet der er optaget af marker over 5 hektar	Positiv
	Antal marker der er i området	Positiv
Markdrift	Andel af arealet der dyrkes med højbærtafgrøder	Positiv
	Andel af arealet der dyrkes med omdriftsafgrøder	Positiv
	Andel af arealet der dyrkes med vedvarende afgrøder	Negativ
	Andel af arealet der har været udlagt til brak eller ekstensiveret de seneste 20 år	Negativ
	Andel af arealet der har været udlagt til brak eller ekstensiveret i 2023	Negativ
Husdyrhold	Andel af arealet der bruges af kvæghold på over 100 DE	Positiv
	Andel af arealet der bruges af svinehold på over 100 DE	Positiv
	Andel af arealet der bruges af fjerkræhold på over 100 DE	Positiv

Landbrugsmæssig værdi

Natur og potentiel natur

Lavbund

Lavbunds-kort fra Kommuneplan 2021-2033
(gamle amtslige udpegninger)

- Opdateret med Kulstof2022

Konflikter og synergier

	Natur	Intensivt landbrug	Lavbund	Skov
Natur				
Intensivt landbrug				
Lavbund				
Skov				

Beskytte
grundvand

Reducere
Co2

Forbedre
vandmiljø

Sikre
landbrugs-
produktion

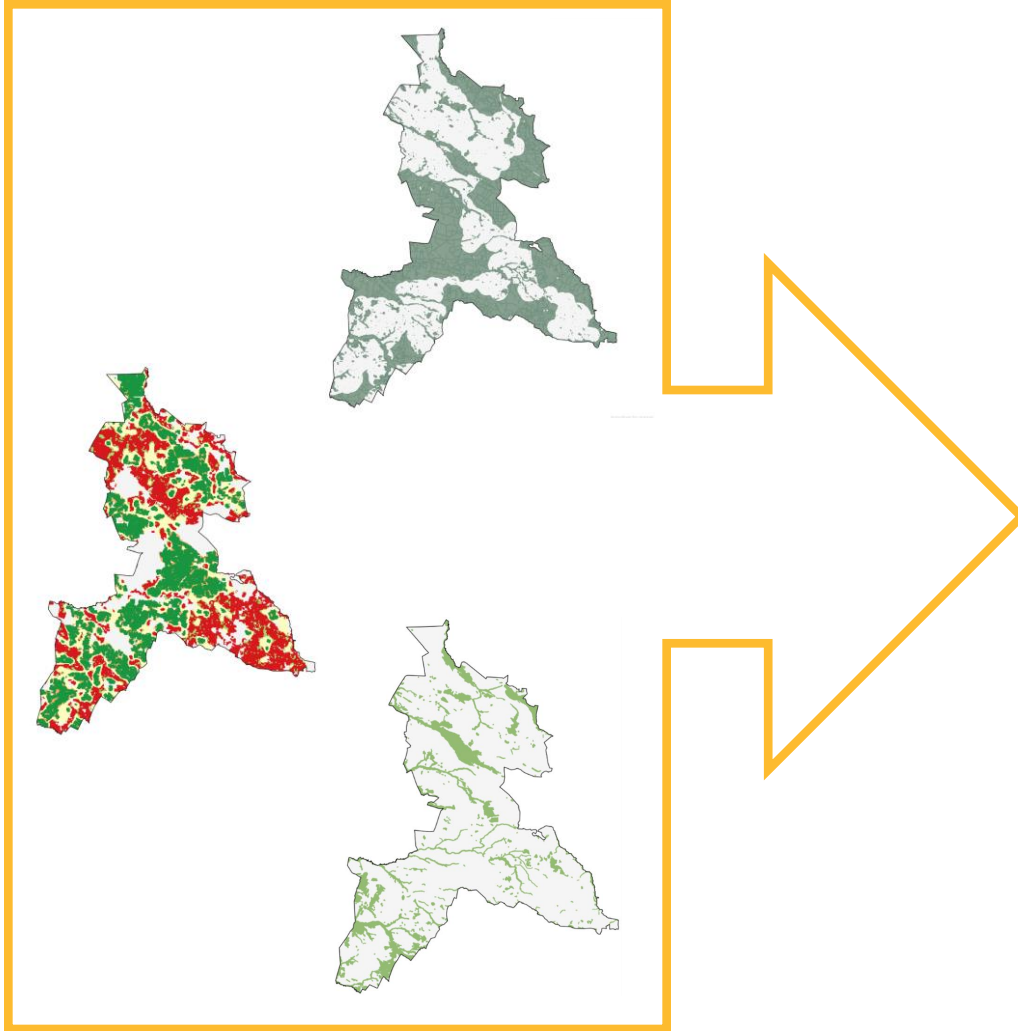

Øge
biodiversitet

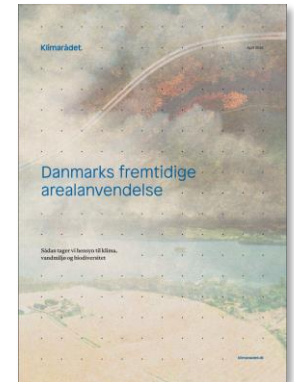

Skabe rekreativ
mulighed

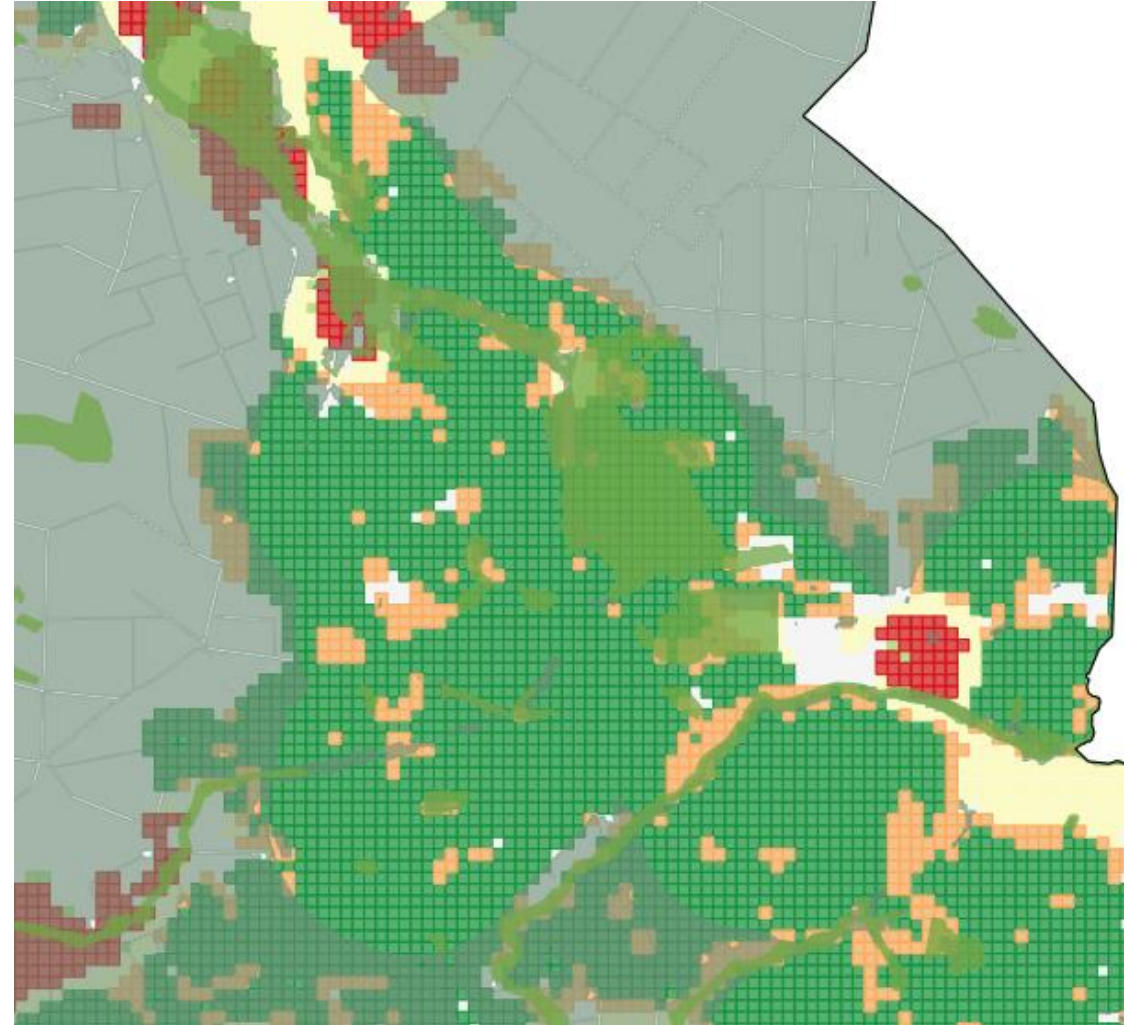
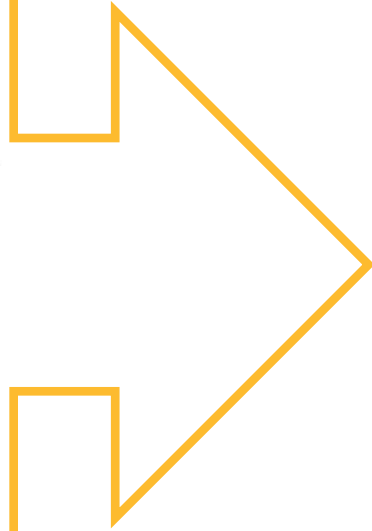
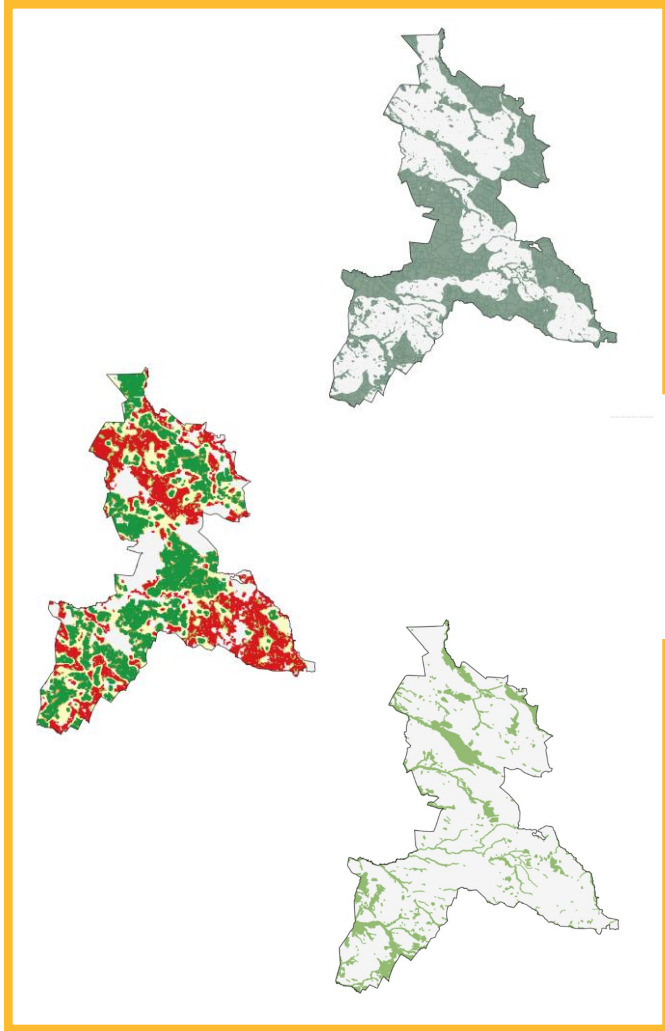
Helhedsplanlægning

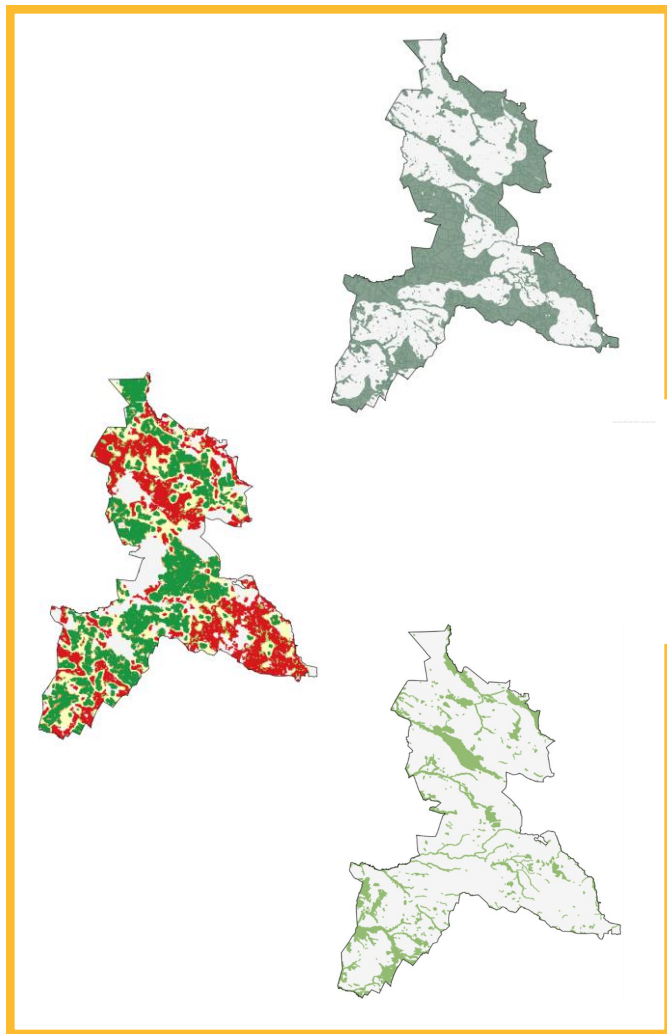
*Når arealanvendelsen
tilrettelægges med biodiversitet
og vandmiljø for øje, opnås der
samtidig betydelige
klimagevinster*

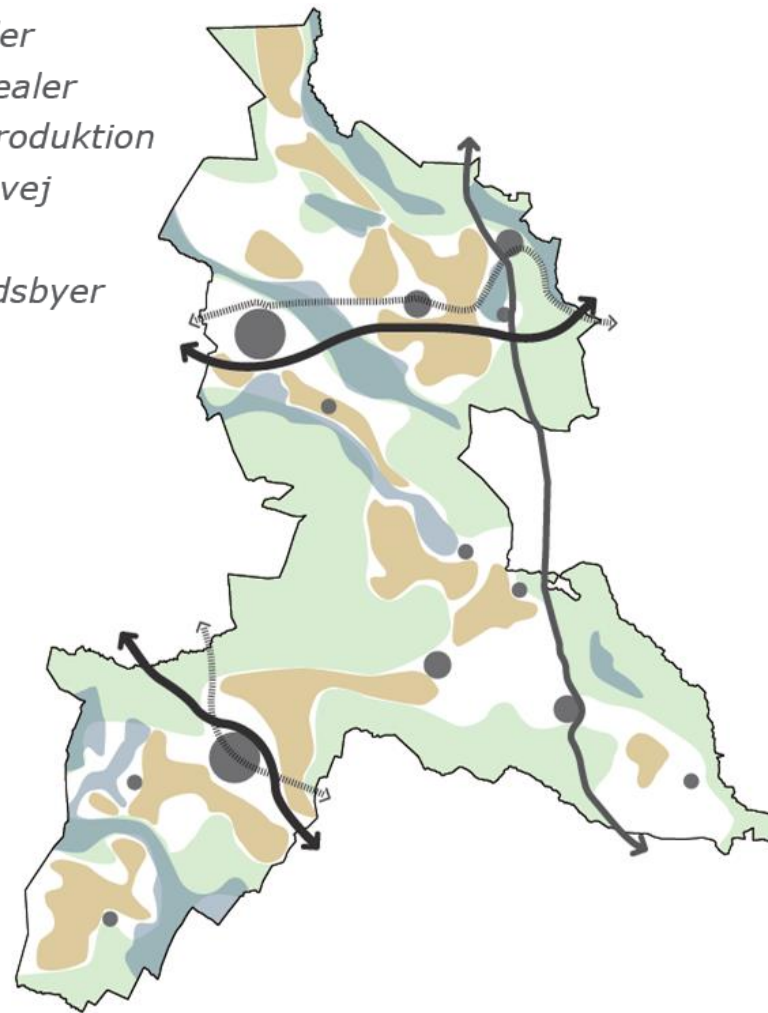
Helhedsplanlægning

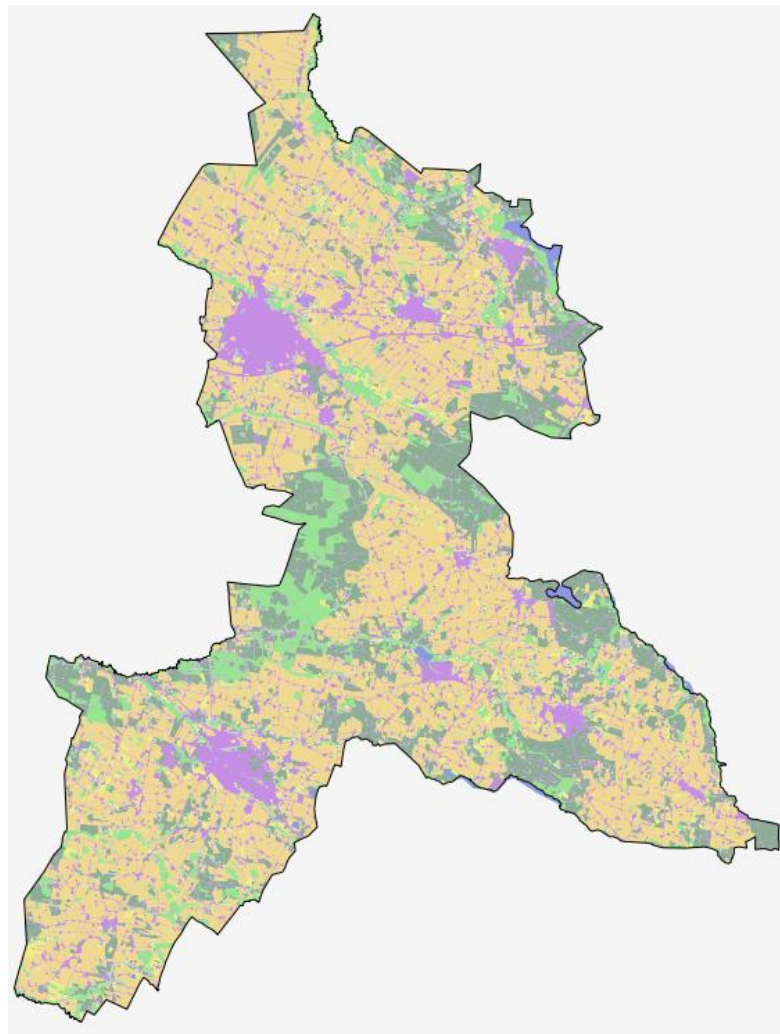
Helhedsplanlægning

- *Naturområder*
- *Lavbundsarealer*
- *Landbrugsproduktion*
- *Overordnet vej*
- *Jernbane*
- *Byer og landsbyer*

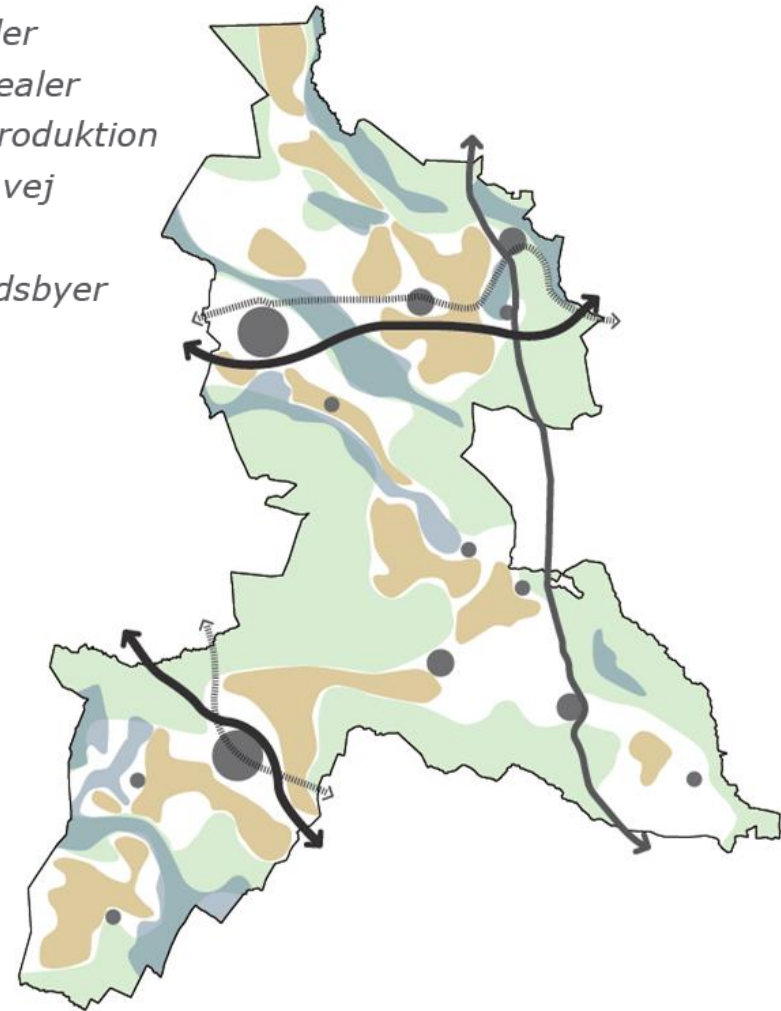

Arealanvendelsen nu ➡ 2050

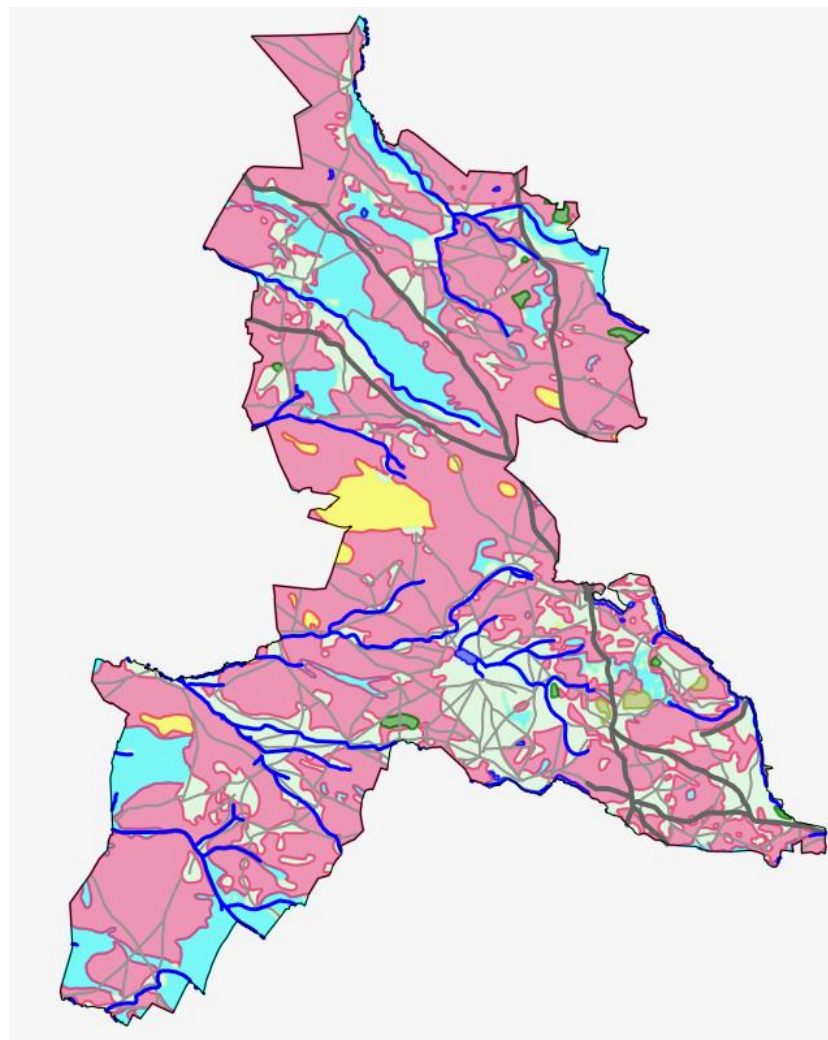

- Landbrug, intensivt
- Landbrug, ekstensivt
- Skov
- Natur
- By og infrastruktur
- Sø og vandløb
- Ikke kortlagt

- Naturområder
- Lavbundsarealer
- Landbrugsproduktion
- Overordnet vej
- Jernbane
- Byer og landsbyer

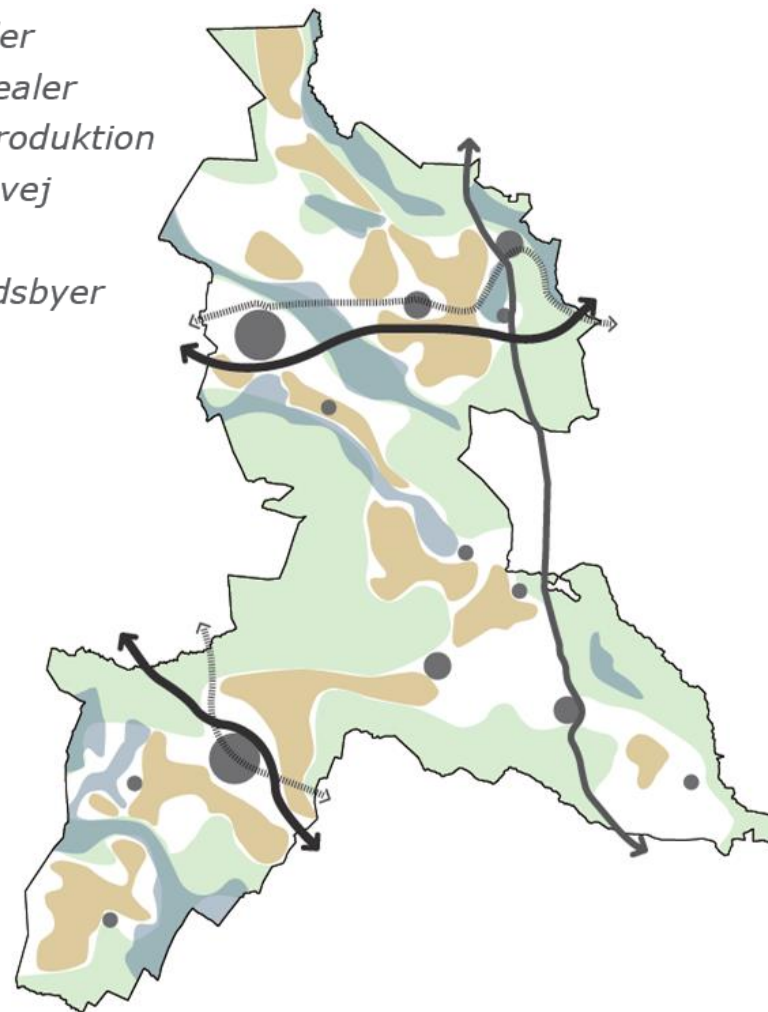
Arealanvendelsen før ➡ 2050

Historisk anvendelse af arealerne i Ikast-Brande Kommune 1768-1805

- Naturområder
- Lavbundsarealer
- Landbrugsproduktion
- Overordnet vej
- Jernbane
- Byer og landsbyer

- Alm. vej
- Landevej
- Vandløb
- Å
- Eng/mose
- Klit/indsand
- Ager mm.
- Hede
- Kratskov
- Skov
- Sø

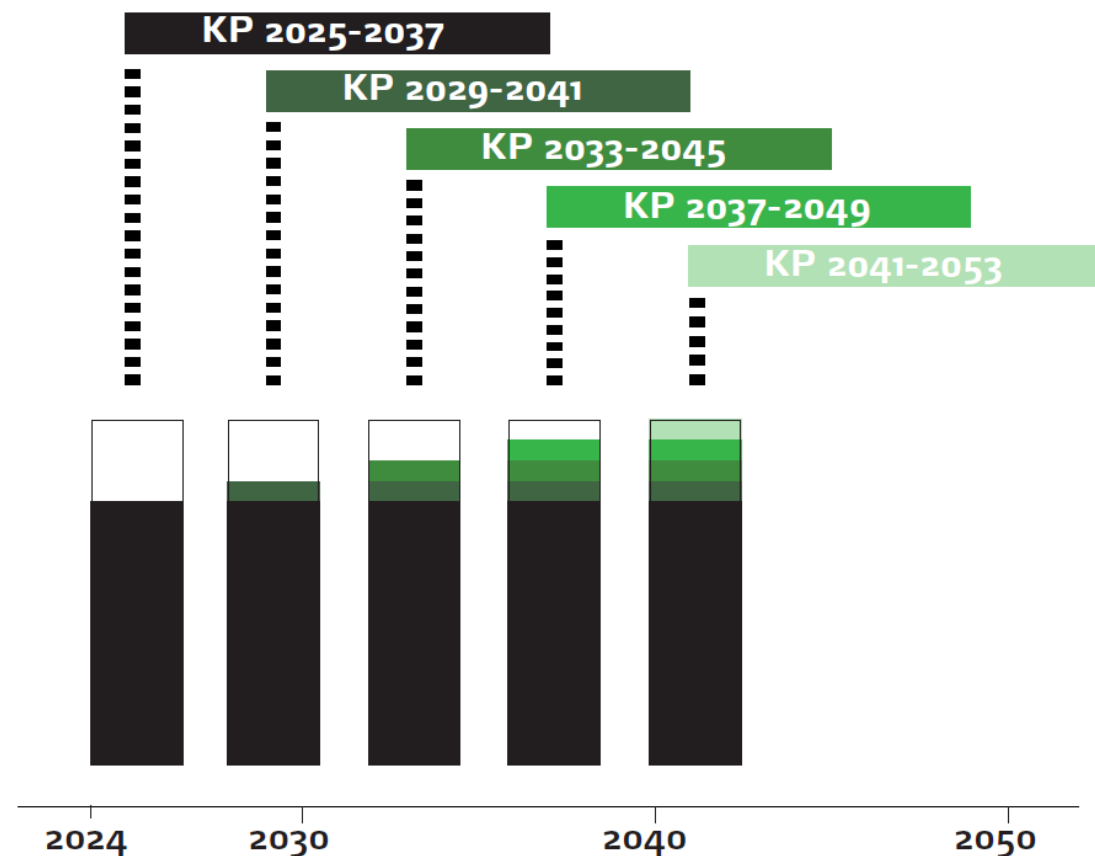
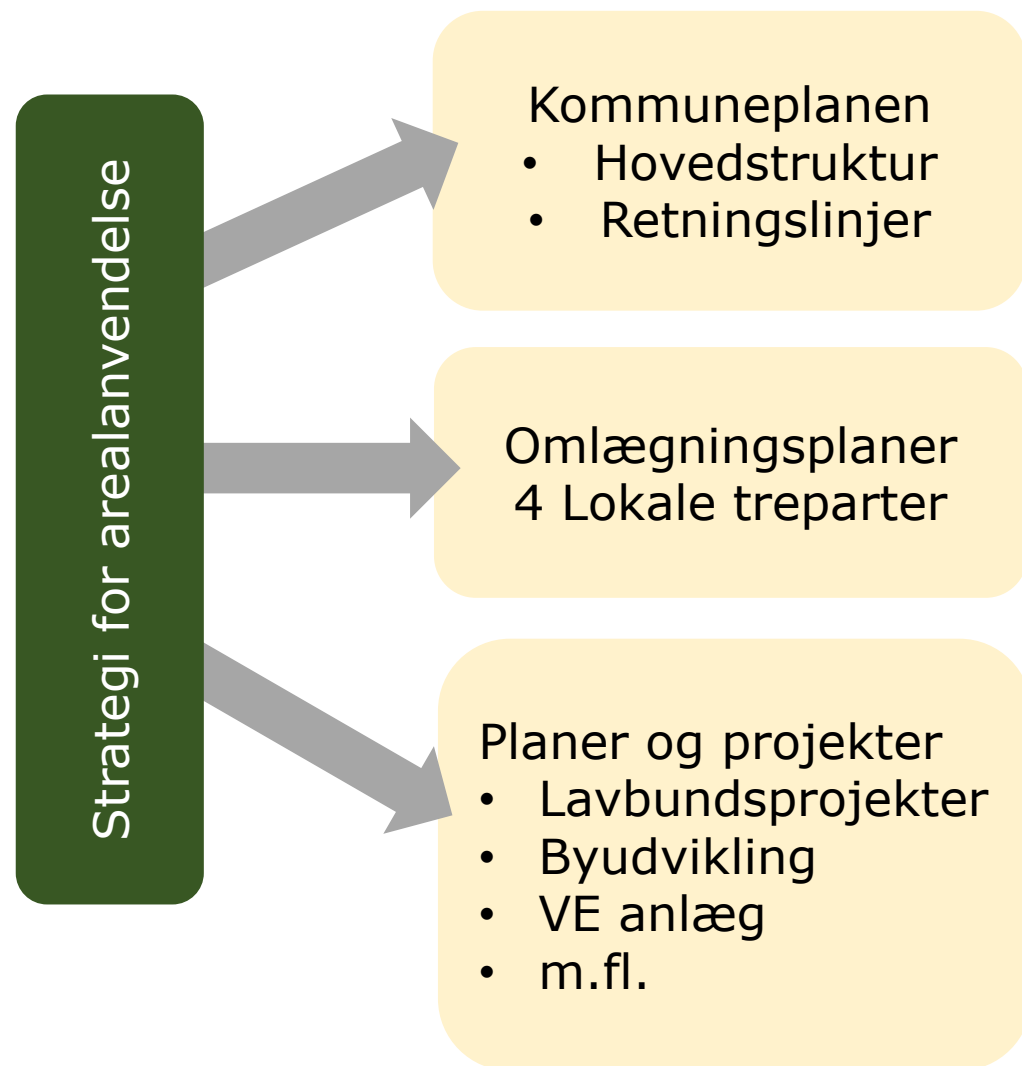

Fejl og mangler

- Model til landbrugsmæssig værdi – parametre og vægtning
- Skovrejsning
- Grundvand
- Landdistriktsudvikling
- Valg og fravalg
- Der kommer altid et nyt kort ...

Nogle gange er det bedre at gøre noget end at vente på det perfekte øjeblik!

Veje til realisering af strategi

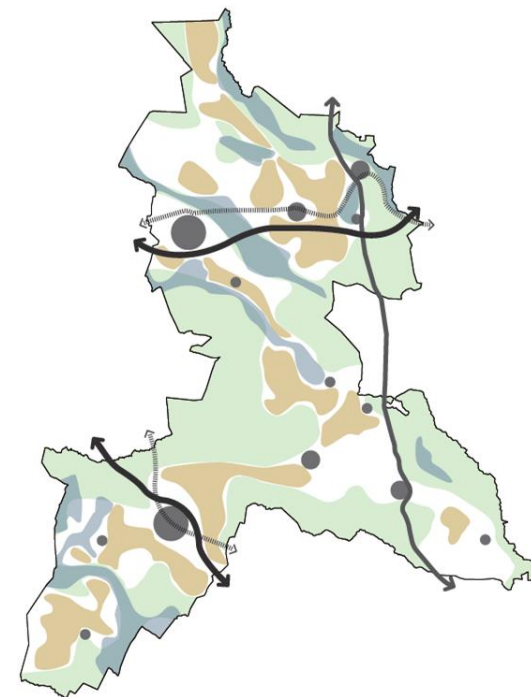
Hvad gør vi i Kommuneplan 2025-2037?

- Strukturkortet 2050 implementeres i hovedstrukturen
- Ajourføring af naturområder - opdatering § 3 (Grønt Danmarkskort)
- Mindre udvidelse af økologiske forbindelser (Grønt Danmarkskort)
- Mindre udvidelse af lavbundsarealer - Kulstof2022

- Reduktion af særligt værdifulde landbrugsområder
- Udvidelse af potentiel natur
- Gentænkning af skovrejsningstema

Omlægningsplaner

Tematillæg til Kommuneplan 2025
forventeligt i 2026

Helhedsplanlægning

”Vi vil sikre helhedsplanlægning hver gang der skal gennemføres projekter i det åbne land. Det vil sikre, at arealerne i Ikast-Brande Kommune anvendes optimalt, så vi udnytter de stedbundne potentialer og høster flest mulige synergier”

Synergier:

Beskytte
grundvand

Reducere
Co2

Forbedre
vandmiljø

Sikre
landbrugs-
produktion

Øge
biodiversitet

Skabe rekreativ
mulighed

Fiktivt eksempel på nuværende arealanvendelse.

Fiktivt eksempel på ændret arealanvendelse i 2050.

Virkemidler

Lavbund

Ekstensivering

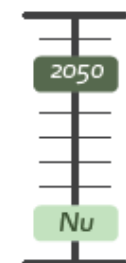
VE

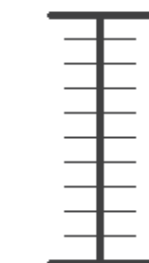
Skovrejsning

Effekt af arealanvendelse

Naturindhold

Drikkevandsbeskyttelse

Klimahensyn

Friluftsmulighed

Synergier

Beskytte grundvand

Reducere Co2

Forbedre vandmiljø

Sikre landbrugsproduktion

Øge biodiversitet

Skabe rekreativ mulighed

Ikast-Brande
Kommune

Læring → grøn trepart

Hvilke mål og
interesser er der
i det åbne land?

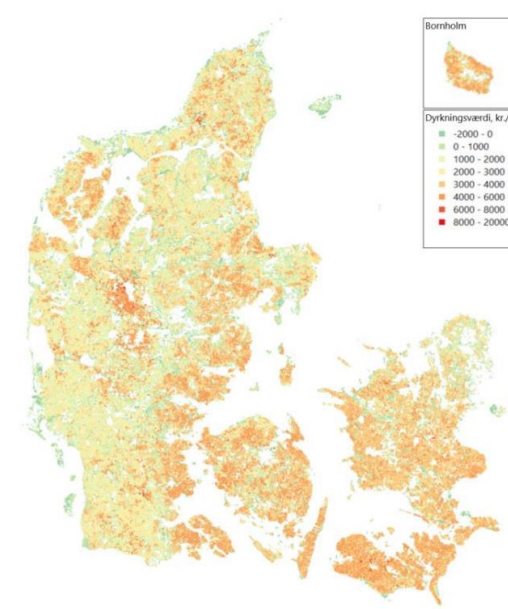
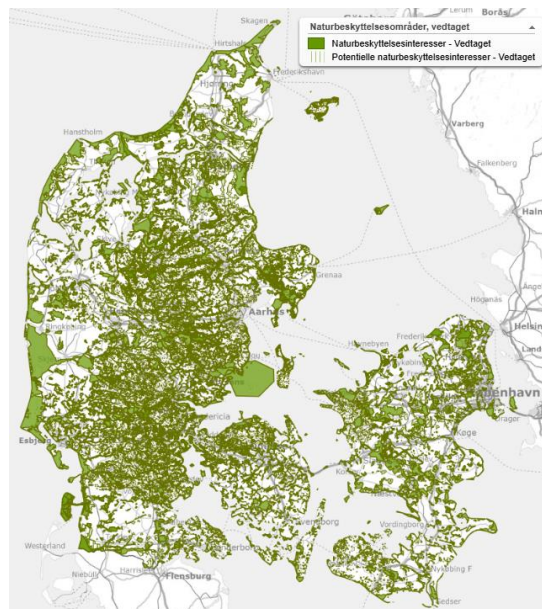
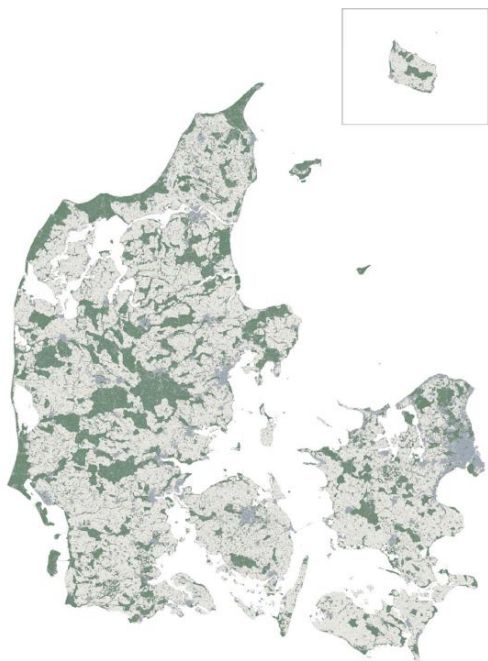
Få overblik over
potentialer

Afvej interesser

Overordnet
retning

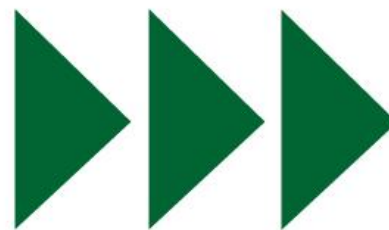
Læring → grøn trepart

- Formidling af viden – særligt til politikere
- Forståelse for kompleksiteten i opgaven
- Hvilke lokale og nationale mål og interesser er der i det åbne land?
- Husk det er en tværfaglig opgave

GODT

Ikast-Brande
Kommune